

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 9. јун 2012. године

Предмет бр. 261/09

Бојана ЛАЗИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 9. јуна 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена ненаведеног датума и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Дана 23. децембра 2009. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Дана 29. децембра 2011. године, Комисија је поновила свој захтев. Жалилац није одговорила на ове захтеве.
3. Дана 26. марта 2012. године, жалба је прослеђена Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би се добиле примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета. Комисија је примила УНМИК-ов одговор 30. априла 2012. године.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Жалилац је супруга г. Веселина Лазића.
5. Жалилац наводи да је г. Лазић отет 19. августа 1998. године из села Горње Неродимље, у општини Урошевац. Од тада се не зна где се налази њен супруг.
6. Жалилац наводи да је отмица пријављена Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК), Црвеном крсту Југославије, канцеларији УНХЦР-а у Приштини и одељењу Министарства унутрашњих послова Србије у Урошевцу. Дана 23. јула 1998. године, МКЦК је отворио захтев за проналажење г. Веселина Лазића, који је још увек отворен. Његово име се такође налази на списку несталих особа, који је МКЦК проследио полицији УНМИК-а 12. октобра 2001. године, и у бази података коју води УНМИК-ова канцеларија за нестала лица и судску медицину.
7. Отмица г. Веселина Лазића потврђена је МУП-овим уверењем издатим 20. септембра 2000. године. Жалилац такође наводи да је предмет пријављен међународном јавном тужиоцу у Приштини, али није навела конкретне детаље.
8. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

9. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и вероватно убиство њеног супруга. Жалилац се, у суштини, такође жали на страх, бол и патњу које је претрпела због ове ситуације.
10. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права г. Лазића на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (у даљем тексту: ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

11. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

12. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом и вероватним убиством г. Веселина Лазића.
13. У својим примедбама, СПГС не оспорава прихватљивост овог дела жалбе.

14. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
15. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

16. Жалилац се жали на душевну бол и патњу које су јој проузроковане околностима везаним за отмицу њеног супруга.
17. У својим примедбама, СПГС тврди да, иако жалилац наводи да је претрпела душевну бол и патњу због нестанка свог супруга, не постоји тврдња да су ту патњу изазвали поступци или пропусти који се приписују УНМИК-у. СПГС даље наводи да није достигнут минимални ниво озбиљности који је неопходан како би чињенице биле унутар опсега члана 3. Према наводима СПГС-а, овај део жалбе стога је неприхватљив као очигледно неоснован.
18. Комисија сматра да су, упркос томе што жалилац није изнео изричите тврдње у том смислу, у жалби наведене релевантне чињенице које се тичу отмице жаличевог супруга на којима може да се заснива наводно кршење права жалиоца сходно члану 3 ЕКЉП.
19. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд за људска права прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, ЕКЉП, 1999-IV; ЕСЉП (Велико веће), *Кинар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, ЕКЉП, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41 и ХРАП, *Радисављевић*, бр. 156/09, одлука од 17. фебруара 2012, § 18).
20. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЉП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа

према жалиоцу (видети случај *Младеновић*, бр. 99/09, одлука ХРАП од 11. августа 2011, § 22; случај *Петковић*, бр. 133/09, одлука ХРАП од 16. децембра 2011, § 20).

21. У погледу примедбе СПГС-а у вези са прагом патње који је неопходан сходно ЕКЈП, Комисија сматра да се разматрање тог елемента не може одвојити од разматрања меритума жалбе.
22. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и одбацује приговор који је уложио СПГС.
23. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући